

Lépcsőzetes munkakezdés

TARTÓS ELŐNYÖK

Kellenek a visszatérő ellenőrzések

A közelmúltban befejeződött az 1972-73-ban bevezetett lépcsőzetes munkakezdés átfogó ellenőrzése. A nagyszabású vizsgálat valamennyi 50 főnél többet foglalkoztató fővárosi munkahely munkarendi adatainak alapján történt. A megértéséhez az ötvenes évek közepén végrehajtott munkakezdési idő rendezések felidézéséhez kell visszatérnünk.

A Fővárosi Tanács VB 1954-ben már foglalkozott a csúcsidő széthúzásának gondolatával. A vizsgálatok alapján már 1955-ben meghonosították a lépcsőzetes munkakezdést. A bevezetés után tartott utasszámlálás adatai szerint a zsúfoltság az egész hálózaton 15 százalékkal csökkent. Később ellenőrzés és felősségrevonás hiánya miatt a gyárak eltértek a megállapodásoktól, ezért a reggeli és a délutáni csúcs utasforgalma visszaállt az előző évek arányaira.

A tömegközlekedés helyzetének értékelése és a lépcsőzetes munkakezdés nemzetközi és hazai tapasztalatai alapján a Gazdasági Bizottság 1972 februárban határozatot hozott a budapesti közlekedés zsúfoltságának enyhítésére. Annak megfelelően a szervezésre a Fővárosi Tanácsot, az adatok feldolgozására a BKV-t jelölték ki. A felmérésekből kiderült, hogy a reggeli csúcsidőszakban a tömegközlekedési járművek terhelése rendkívül egyenlőtlen. Jellemző, hogy a Váci úti kör-

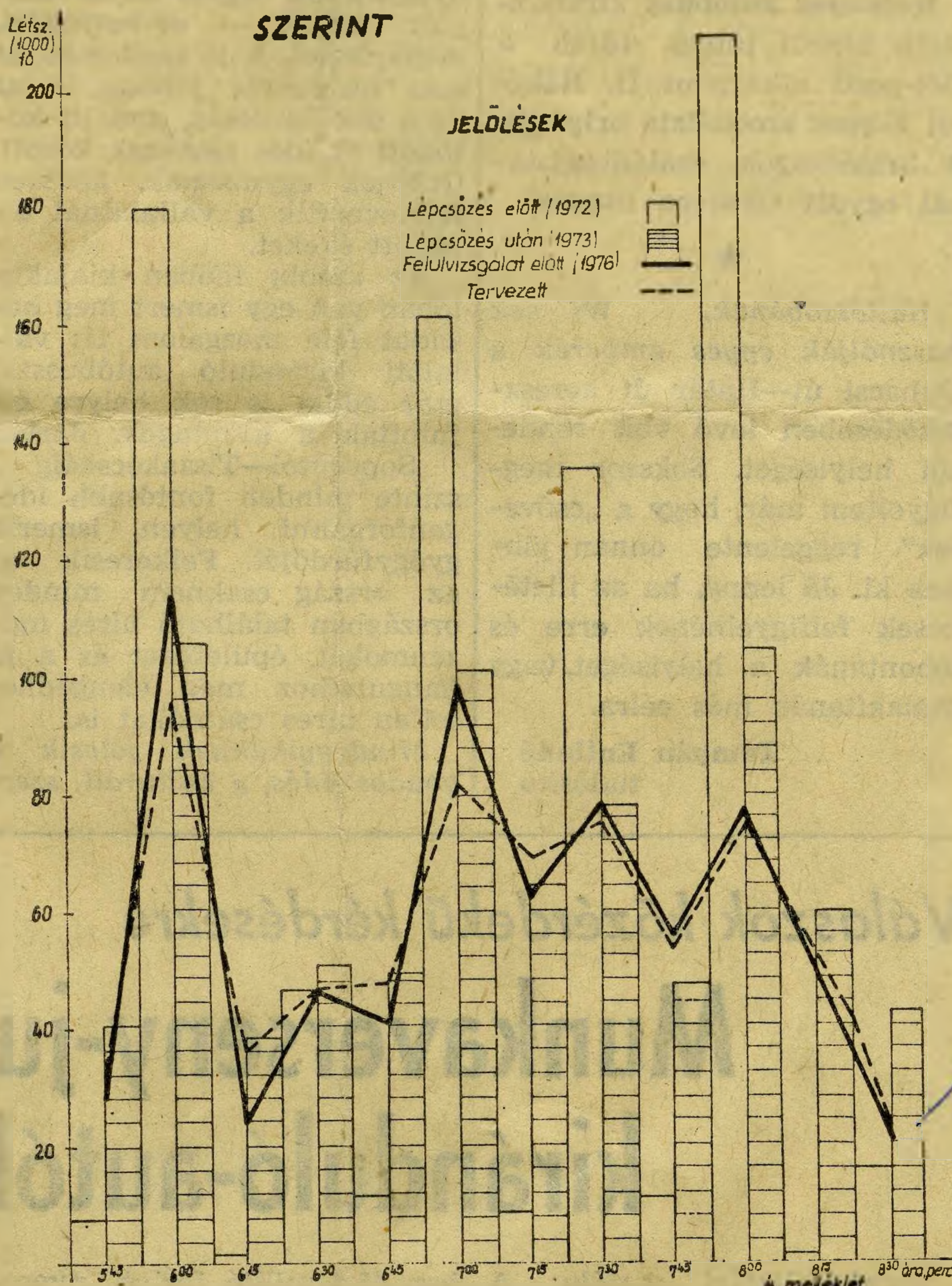
6.00 órakor kezdett	66,0 százalék
6.30 órakor kezdett	0,4 százalék
7.00 órakor kezdett	7,0 százalék
7.30 órakor kezdett	26,6 százalék.

Az új munkakezdések bevezetését 1973. július 2-ig a minisztériumok és országos főhatóságok segítségével végezték el. 1972 őszétől 1973 nyaráig több mint 300 ezer dolgozó és tanuló munka-, oktatáskezdési időpontját változtatták meg. Ennek eredményeként a kritikus útvonalakon átlagosan 15-20 százalékkal javultak az utazási körülmények. Hatása egyes körzetekben még kedvezőbb volt.

A lépcsőzetes munkakezdés eredményeinek megtartása fontos népgazdasági érdek. Már 1972-73-ban nyilvánvaló volt, hogy az eredményeket csak folyamatos ellenőrzéssel, időnkénti újabb felülvizsgálattal lehet megtartani. A Fővárosi Tanács VB Közlekedési Főigazgatósága megbízásából 1973-tól 1976-ig a BKV helyszíni megfigyelésekkel és közvetlen adatkérésekkel folyamatosan vizsgálta, hogy az intézmények betartják-e a megállapodásokban rögzített munkakezdési és befejezési időpontokat. Utólag értékelve, ez az ellenőrzési rendszer nem volt és nem is lehetett kellően eredményes: átlagosan havonta legfeljebb 10 munkahely kezdési időpontját figyelhették meg. Sok vállalat nem csupán munkakezdési időpontjának módosításait, hanem 1972 óta létesített vagy megszüntetett telephelyeit is elfelejtkezett bejelenteni. Az önhatalmúan megváltozott munkarendek jelentős része kedvezőtlenül befolyásolta a csúcsidő zsúfoltságát. Ezért kezdődött meg 1977-ben az ötven főnél többet foglalkoztató fővárosi munkahelyek felmérése.

A vizsgálatokhoz elektronikus számítógépeket is felhasználtak. Az adatok értékelésekor kiderült, hogy a megfigyelt 2 ezer 232 intézményből 124 munkahely az 1973-as megállapodástól, 172 pedig az adatszolgáltatástól tért el. Öt év alatt összesen 402 új munkahelyet létesítettek. A munkarendjüket önkényesen mó-

DOLGOZÓ ÉS TANULÓ LÉTSZÁM MEGOSZTLÁSA A REGGELI MUNKA-, ILL. TANÍTÁS KEZDÉSI IDŐPONTOK SZERINT

zetben található 12 nagyobb üzem 3635 dolgozójának munkakezdése a következő volt:

Kedvezően fogadta a javasolt időpontokat a vállalatok, szervezetek, intézmények többsége. Ahol szervezési vagy technológiai gondok akadályozták az új munkarend bevezetését, a Közlekedési Főigazgatóság a felettes hatóságok, a minisztériumok állásfoglalását (intézkedését) kérte.

dosító vállalatokat a BKV kérésére a Fővárosi Tanács felszólította, hogy térjenek vissza eredeti munkakezdési időpontjukra. Azok a vállalatok, amelyek ugyan módosították korábbi, rögzített időpontjaikat, de a változtatások egymást „kiegyenlítik”, feszültségeket nem okoznak a közlekedésben — figyelmeztető levelet kaptak.

A módosításokkal sikerült fenntartani a lépcsőzetes munkakezdés 1973-as eredményeit, sőt arányaidban tovább javult a főváros tömegközlekedése. A tapasztalatokból okulva, 3-4 év múlva ismét tartanak hasonló átfogó ellenőrzést.

(bíró)

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETO

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

331.81

BUDAPESTI
KÖZLEKEDÉSI HÍRLAP